

GALATZÓ

Revista cultural de Puigpunyent i Galilea

ASSOCIACIÓ DE
Princesa, 24
07240 SANT JO

PUIGPUNYENT
(Balears)

ORANA

S.O.S.

REVISTA MENSUAL - OCTUBRE 1990
ANY V - NÚM. 49

GALATZÓ

Publicació Mensual

Dipòsit legal: PM 431/86

La Vila, nº 25

07194 PUIGPUNYENT

Edita: GRUP S'ARBRE

Director:

Antoni Betti

CONSELL DE REDACCIÓ:

Pere Barceló

Biel Frau

Bartomeu Moragues

Joan Martorell

Xesca Ramon

Miquel Mora

Conxa González

EQUIP DE

COL·LABORADORS:

Magdalena Balaguer

Joan Betti

Ernest Fuster

Antoni Garau

Onofre Martorell

Pep Martorell

Xavier Barceló

Antoni Arbona

Joan Ferrà

Pep Toni Balaguer

Biel Pérez

Carolina Horrach

Secció Esportiva:

Bartomeu Morey

ADMINISTRACIÓ:

Maria Matas

VENDA D'EXEMPLARS:

Supermercat Galatzó

Exemplar: 150 ptes.

Subscripcions: 125 ptes.

IMPRIMEIX

Informacions Llevant

(Manacor)

Dels articles publicats en aquesta revista, sols en són responsables els seus autors.

GALATZÓ / 2

Editorial

Davant un avant-projecte com el presentat a l'Ajuntament del nostre municipi per a construir un camp de golf a Son Pont i edificar-hi un poble satèl·lit que té capacitat per allotjar a una meitat dels habitants del nostre casc urbà, ens sentim compromesos amb els nostres lectors a dir el que pensa el Consell de Redacció de la REVISTA GALATZÓ.

Obertament, creim que aquesta no és una qüestió banal i que es pugui minimitzar. Opinam que és vital pel nostre poble i que això ens pot hipotecar el futur. No és un assumpte que sigui d'exclusiva competència del propietari, la societat constructora i l'Ajuntament, i molt manco de les autoritats autonòmiques. Estam convençuts de què aquest avant-projecte té més implicacions transcendents per a la nostra comunitat humana, per al nostre ecosistema i per a la conservació del nostre patrimoni.

L'avant-projecte contempla no només la utilització de les terres per a sembra de gespa a 200.000 m², sinó per edificar un hotel i habitatge per a 450 persones i sense voler ser mal pensats, ens sembla que això no serà solament per a gent de pas, sinó que per a molts es convertirà a curt termini en lloc de residència.

Un creixement repentí d'un 50 % de població dins una vila com la nostra, esqueixa de manera sangonosa el teixit social de la nostra configuració humana com a poble tradicional de muntanya.

Un procés progressiu de veïns pot ser enriquidor, si a mida que arriben els nous puigpunyentins, es van integrant.

Serà certament destructiu el que ens imposin de cop en sec uns nous veïnats d'un nivell social econòmic i cultural totalment diferent al nostre.

Aquesta raó ja seria suficient perquè nosaltres els que feim GALATZÓ diguéssim NO en aquest projecte.

El nostre lema és «fer poble». Tot el que atempti contra la identitat de Puigpunyent i Galilea trobarà en la nostra Revista una oposició frontal.

Des d'aquesta editorial ens unim a la Coordinadora contra el camp de golf en defensa de la Vall de Puigpunyent i a la política de protecció de l'entorn de l'Ajuntament, i també des d'aquí demanem a tots els puigpunyentins i galileus que es defineixin, deixant de banda postures ambigües i fins i tot suplicam que la decisió es prengui per damunt d'interessos personals, d'amistat o de relacions familiars o polítiques.

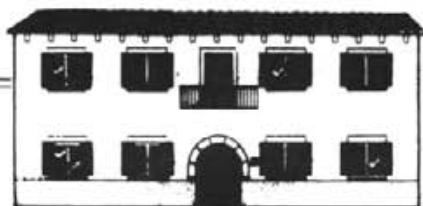
Està en joc el futur de les nostres aigües, de la nostra quasí única carretera, del nostre mediambient. I si és veritat qui té que qui té els doblers té també el poder, podem pensar qui ens governarà i de qui serem els criats.

Tot el que ajudi a estar informats sia benvingut, i per a nosaltres serà motiu d'estudi i de la màxima atenció. Esperam prest poder oferir el que en pensen els tècnics, missers, geògrafs, sociòlegs i ecologistes.

Son seriosos amb els nostres plantejaments i no consentirem que el capital imposi els seus valors més allà de la nostra identitat com a poble.

La portada d'aquest mes

Aquest dibuix d'en Pep Martorell expressa molt bé el que està en joc pel futur del nostre poble. És un S.O.S. a la nostra pròpia supervivència i a la defensa del nostre únic patrimoni: els espais naturals.

Casa de la Vila

INVENTARI DE JACIMENTS ARQUEOLÒGICS

Coneguda la intenció de la Conselleria de Cultura d'elaborar un catàleg dels jaciments arqueològics de les nostres illes, l'Ajuntament ha aprovat sol·licitar que els treballs que afecten el municipi de Puigpunyent es realitzin de forma immediata. La urgència es justifica pel fet que està en revisió el planejament urbanístic municipal i, si es disposa en breu termini d'un inventari actualitzat, les futures Normes Subsidiàries podrien incloure les necessàries mesures de protecció del nostre patrimoni arqueològic. En un estudi fet anys enrera pel professor Mascaró Passarius es localitzen desenes de jaciments o poblats talaiòtics al nostre terme. Però és ben segur que amb una nova recerca s'en trobarien més i seria possible conèixer amb exactitud l'estat de conservació de tots ells.

CURS DE CATALÀ

Fa tres anys que l'ajuntament organitzava per primera vegada classes de català amb col·laboració amb l'obra cultural balear. Durant els cursos 87 - 88 i 88 - 89 s'impartiren els dos nivells elementals mentre que en el 89 - 90 hi ha hagut un parèntesi d'inactivitat. Per tal de donar continuïtat a aquests estudis, s'ha acordat dur a terme enguany el Curs Superior de Llengua Catalana.

L'acord s'inclou dins el compromís de normalització de la nostra llengua que ha assumit l'Ajuntament i que en tot moment ha caracteritzat tant la seva feina quotidiana com les seves manifestacions públiques.

MILLORES ALS VESTIDORS DEL POLIESPORTIU

Per millorar les condicions higièniques dels vestidors del Poliesportiu Municipal s'han enrajolat les parets fins a una altura de 1'05 metres i a les dutxes fins a 2'10 metres. El cost aproximat de les obres ha estat de 142.000 pessetas.

MILLORES AL PATI DE L'ESCOLA

El consell Escolar ha exposat l'estat deficient que pateix actualment el pati de l'escola i la conveniència d'adoptar solucions per aquest problema. L'Ajuntament ha decidit contractar la pavimentació del pati i, aprofitant les obres, la instal·lació de canonades per a la conducció de les aigües pluvials cap a la xarxa general del carrer de Na Beltrana per tal d'evitar l'acumulació d'aigua i protegir el marge que fa partió amb l'esmentat carrer. Les obres es realitzaran durant les vacances de Nadal a fi de no interferir el normal desenvolupament de les activitats lectives.

REPETIDOR DE TELEVISIÓ

Estan en marxa unes reformes que suposaran una sensible millora en l'oferta televisiva tant pel que fa a la quantitat com a la qualitat. D'una banda s'instalen els aparells que permeten la recepció de les noves cadenes privades. De l'altra es solucionarà la recepció deficiente que es manifesta a alguns indrets del poble mitjançant la instal·lació d'una antena més alta i d'un reemissor a la zona del Trast. Per fer front al pressupost d'aquestes obres, que puja 1.846.195 pessetes, l'Ajuntament ha sol·licitat una subvenció al Consell Insular de Mallorca.

SUBVENCIONS ALS GRUPS CULTURALS I ESPORTIUS

Una any més l'Ajuntament vol subvencionar els grups culturals i esportius del terme per afavorir la realització del seu programa d'activitats. Els grups interessats hauran d'adjuntar a la sol·licitud un programa d'activitats per al curs pròxim, un informe econòmic del curs passat i el destí que es va donar a la darrera subvenció municipal rebuda.

SUSPENSIO DE LLICENCIES

En sessió extraordinària celebrada dia 15 de setembre es va prendre per unanimitat l'acord de suspendre les llicències d'obres que tinguin per objecte activitats de parcel·lació de terrenys i edificacions o demolicions en sòl urbanitzable no programat. L'acord es fonamenta en la necessitat de prevenir que les llicències que s'atorguin durant el període de formació de les Normes Subsidiàries puguin contradir l'ordenació projectada, dificultant l'execució del nou planejament i la realització del mòdul urbanístic que es proposa.

PLA D'OBRES I SERVEIS

S'ha sol·licitat la inclusió en el Pla d'Obres i serveis del C.I.M. de les obres de reforma de la Plaça de l'Ajuntament que permetin disposar d'accésos adequats per al nou edifici de la casa de cultura. El projecte, que ha redactat l'arquitecte Joan Vila, té un pressupost de 15.455.424 pessetes.

PLA D'EQUIPAMENTS ESPORTIUS

Igualment s'ha sol·licitat la inclusió en el Pla Territorial d'equipaments esportius del C.I.M. d'un projecte de millores a realitzar en la zona esportiva de Galilea que consisteix en la pavimentació de la pista poliesportiva que existeix actualment i en la dotació que la deixi a punt per a la pràctica de diferents esports. El pressupost d'aquestes obres és de 4.225.025 pessetes. S'ha demanat que el Consell Insular aportï la quantitat de 2.816.683 pessetes i la resta correrà a càrrec de l'Ajuntament.

Xerrades des Banc des Pont

-Colau, estic molt enfadat amb tú.

-I com així?

-Perque no vingueres a sa festa des padirns.

-Es que com que me digueren que si no hi anava me durien qualche coseta a ca nostra... però me vaig cansar d'esperar.

-De pardall! Què no saps que mentres estiguin en condicions de valer-se per si mateixos, si no van a dinar no hi ha esperes que valquin? Maldament els haguin d'acompanyar! Tú vens aquí, a fer es mussol damunt es Pont, i te pareix que no podies fer tres passes més i arribar a l'esglesia?

-Però jo me pensava...

-Idò no pensaves bé.

-I que vos feren allà?

-Ens feren anar a missa, dugueren una banda de música, va cantar es coro de sa Tercera Edat, ens donaren dinar (molt bó per cert), i un vinet, ai quin vinet!... També hi havia aigua, però sobrava. I llavors ens donaren café i conyac i fins i tot anissat.

-Idò digués que sí, que va ésser una festa ben sonada i jo assegut a ca nostra.

-Així ja aniràs viu l'any qui vé.

-Bé, canviem de tema, i que no saps sa feta?

-Digués, digués.

-Que no t'en donares compte que se va encendre Sa Vela?

-No m'en vaig adonar.

-Idò si que estàs adormit, sa gent des poble ho va apagar, i quan vengueren es bombers, tot estava apagat, feren una inspecció i s'en varen tornar. I quan vengueren es civils, fent molt de renou amb es llum encés i sa sirena en marxa, i això que van venir com aviat, perque feia devers un hora i mitja que els havian avissat, cosa que quan hi ha un robo o qualche de nou, esperen que fugin es lladres per arribar, ja arribaren misses dites, es bombers ja feien cerveses i ells s'afegiren a sa teulada.

-Idò si no m'ho haguéssin dit, mo m'en vaig tèmer. Però se cert que tú no saps que mos han posat canals nous de televisió.

-Ja veia jo que per devers ca nostra punyien molt es botonets, i sempre sortien figures noves, i es meu nèt menut només el sent parlar que de tot lo que fan només hi ha un programa que li agrada, i es diu: «Ay que calor!». I jo un vespre vaig quedar-me a veurer-lo i me va com agradar.

-Jo no l'he vist mai.

-Idò mire'l, perque no hi ha res d'arrat.

-A jo, això de tanta televisió me va molt vé perque veig molts de partits de futbol.

-Idò manco mal que no mos mostren s'equip des nostre poble.

Colau i Mateu

ELECTRICA JORDI

PUIGPUNYENT

Instal·lacions elèctriques
portes i automatismes

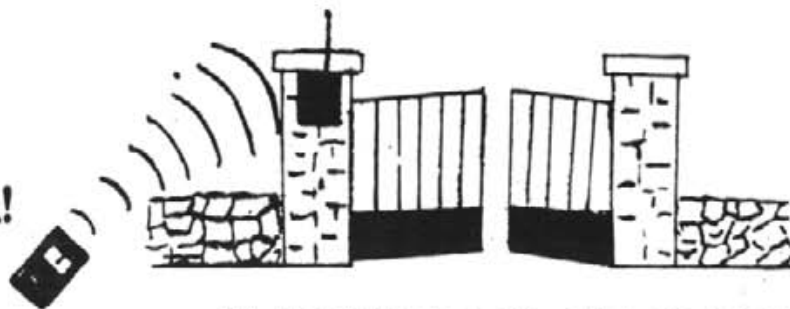
AUTOMATITZI SA PORTA!

enrotllables

basculants

verjas

corredores...

C/. Na Beltrana, 21 - Tel. 61 44 82

Notícies breus ...

CONSTITUCIÓ COORDINADORA ANTI-CAMP DE GOLF

El divendres 21 de Setembre tingueren una reunió al Saló Parroquial aquelles persones que estaven —i estan— en contra de la construcció d'un camp de golf i instal·lacions hoteleres a Son Pont.

D'aquesta reunió es va constituir una coordinadora de la que hi formen part tretze persones, a l'haver-se apuntada recentment n'Aina Maria Ortega.

Ara per ara, ja han iniciada una recollida de firmes contra el projecte i han oberta un compte corrent a Sa Nostra amb el número 1-737.440-546 per poder recollir els possibles donatius que permetin fer front a les despeses de la Coordinadora. Actualment, es tenen contactes amb professionals dels diferents aspectes que conformen un camp de golf per estudiar l'avant-projecte i treure'n una conclusió molt més objectiva que la que presenten ara els promotors.

XXXI HOMENATGE ALS NOSTRES PADRINS

Els passats 29 i 30 de Setembre va tenir lloc la festa-homenatge als nostres padrins. Com ja va essent habitual, la festa començà amb aixecada de bandera i molt de renou a la plaça de l'església, havent també dues sessions de teatre, una l'horabaixa pels padrins i una altra el vespre per a tot el poble, escenificades pel grup organitzador Gall de Foc amb l'obra «Necessit una infermera».

El dematí del diumenge després de sortir de la missa i haver escoltada la Banda de música municipal de Calvià hi hagué un petit refresc per a tothom.

Acte seguir, els nostres padrins de més de 75 anys pogueren disfrutar d'un dinar al Saló Parroquial.

Destacar la gran i agradable sorpresa que ens donaren a tots amb el debut del coro de la Tercera Edat.

En quan als comptes de la festa, hi hagué una entrada de 146.807 pessetes i una sortida de 99.726 pessetes. El sobrant de 47.081 pessetes seran destinats a la compra de material pel coro de la Tercera Edat.

EXCURSIÓ TERCERA EDAT

Després d'un descans estiuenc, dissabte dia 6, la Tercera Edat obrí la temporada d'excursions. Va ser així com visitaren ses Coves de Campanet i dinaren a Sant Joan.

REUNIÓ ANUAL DELEGACIONS DEL GOB

És molt probable que dia 24 de Novembre tenguí lloc al nostre poble la trobada que cada any fan totes les delegacions del GOB de la Part Forana.

Sens dubte serà un al·licient i una gran ajuda moral a la lluita que s'està duent a terme contra el camp de golf de Son Pont.

**Eléctrica
GENOVART**

*Instalaciones y Reparaciones
Eléctricas*

Salvador Genovart

C/ Serral, 9
Tel. 61 43 98

07194 Puigpunyent

Golf, joc de quincalla?

per Antoni Serra

He de confessar que, a mesura que passen els anys i em faig vell, tenc la sensació -per no dir la certesa- que m'estan acorralant. En la nostra terra, aquesta que, amb una certa ironia, m'agrada anomenar la Terra Inexistent, tothom pot comprovar que, amb el pas dels dies, dels mesos i dels anys, ens han trastocat tant l'espai, la geografia, que l'anell de ciment ja ens estreny a tots i que el forat interior minva per moments.

Des que es va aixecar la veda del turisme fa un poc més de trenta anys, la Mallorca costanera ha canviat radicalment d'aspecte. Hi han construït hotels, urbanitzacions inversemblants (de vegades, fent equilibris difícils, fins i tot sobre els penya-segats), blocs d'apartaments, ports esportius i tota una catifa distorsionadora de construccions que són un atemptat a la naturalesa i al bon viure. I tot això s'ha fet sense ordre ni concert, sense gaires limitacions, sense cap respecte pels valors paisagístics i ecològics. I així han desaparegut cales i calons, platges i indrets naturals que de sempre havien configurat una de les nostres característiques més específiques que havien fet famosa Mallorca arreu del món.

¿He d'esmentar, per posar-ne uns exemples, la monstruositat disforja a Santa Ponça i Magaluf? O la de Paguera? ¿O les barbaritats comeses a cala Mesquida? ¿O la destrucció aberrant de la costa de Manacor? Crec que sols dir aquests noms, perquè n'hi ha molts d'altres, és un bon exercici preventiu.

I tot es va fer -diuen- en nom del progrés, de les comoditats modernes i, en definitiva, perquè els mallorquins -jaí, sempre les víctimes silencioses!- poguéssim gaudir d'un status superior de vida. Cert, els mallorquins, després de segles de fam i d'emigrar a França, Puerto Rico, Cuba i a d'altres països de l'Amèrica Llati-

na, ens mereixiem -i ens mereixem- una situació econòmica més còmoda. El turime va representar aquesta tranquil·litat de vida material, ningú no ho posa en dubte. Però les eufòries, quan només es basen en la improvisació i en el guany immediat, quan no hi ha una voluntat d'ordenació i, sobretot, quan no hi ha un projecte de futur, poden tenir efectes dramàtics i, al cap i a la fi, frustradors per a tothom. En aquests moments l'hostaleria es queixa de valent; el turisme experimenta un descens, perquè el turisme de masses (en el qual es va basar l'economia d'aquesta terra) és fàcil de desviar a altres contrades i, el de qualitat, necessita uns altres al·licients que, de fa anys, no es varen voler plantejar ni els polítics, ni els financers, ni els empresaris de Mallorca. I ara, com tothom sap (ho veim constantment reflectit als mitjans de comunicació), comencen a plorar tant com poden... ¿No vos diu res això de la «reconversió hotelera»?

Molt bé, doncs, ¿quin ha estat el resultat? Una Mallorca parcialment destruïda, el camp abandonat (posseessions que no produeixen, que es parcel·len i que ara, justament ara, es volen reconvertir en «hotels de muntanya») i un turisme que fa figa, si hem de fer cas de les opinions dels entesos i especialistes. I mentrestant, què passa? Que Mallorca de cada dia és més dependent de l'exterior. I ha succeït només en trenta anys!

La situació em pareix complicada ferm, però res no fa retrocedir la pressió urbanitzadora. Tothom s'esmola l'enginy, així que ara ens venen un pretext -ells diuen que és una idea salvadora-: els camps de golf, als quals atribueixen propietats miraculoses per a solucionar els problemes de girant cantó o, com a mínim, per a pal·liar-los. És com per fugir corrents. Per què? Senzillament, perquè una altra vegada apliquen els mateixos criteris que l'hostaleria dels anys cinquanta. O sia, ara intenten

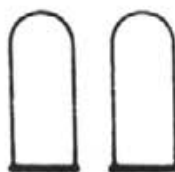
Tallers

J.B. JAUME

XAPA I PINTURA

C/. General Riera, 138 - Tel. 20 66 17 - PALMA

CAFETERIA - RESTAURANT

ES PONT

C/. Sa Travessia, 2 - Tel. 61 40 31
PUIGPUNYENT

curar la malaltia -la crisi turística que s'intueix- amb el mateix sistema que ens l'ha duita: la massificació. I no és per casualitat. Ja he dit abans que l'anell de ciment s'estrenyia i que el forat de terra era cada vegada més petit. El procediment és senzill, però no afavoreix més que als especuladors, que són els qui en treuen la talla-da grossa, perquè els altres -la majoria- no en veurem més que les engrunes, els rosegons de sempre. I si en-cara no n'hi hem d'afegir dels nostres, bé ens anirà. Per-què, qui pagarà les infraestructures de tota la festa?

Però, n'hi ha més: Mallorca es convertirà en un camp de gol, de la mateixa manera que es va convertir -ho és encara- en un hotel gegant. I Mallorca, com ja he dit d'altres vegades, no és Escòcia. Aquí anam magres d'ai-gua; aquí l'herba no és la característica natural de la terra, sinó els sementers de secà (amb garrofers, ame-tllers, alzines i pins) i els horts de fruiters. Per tant, con-vertir l'illa en un monstruós camp de golf (n'hi ha més de quaranta de projectats!) significa transformar, per l'arbi-trària mà humana, la geografia i el paisatge del camp in-terior. O sia, la mateixa endemesa que es va fer a la costa amb la febre dels hotels. I ara en pagam els resul-tats.

La bona és que Puigpunyent sembla que serà una de les víctimes del golfisme. Aquest excepcional poble de muntanya (un dels pocs que resten amb personalitat pròpia, com Deià i Fornalutx, entre d'altres) ha vist con tres de les seves possessions històriques, Son Net, Son Forteza i Son Serralta, han estat parcel·lades. Així i tot,

com que s'ha fet amb una mínima dignitat, l'entorn am-biental no ha sofert una destrucció radical. Però amb la transformació de Son Pont, possessió veïna de Son Puig, en un camp de golf de 18 forats, més hotels, blocs d'apartaments i urbanització -que és el projecte que hi ha-, la cosa canvia, i Puigpunyent deixarà de ser el que és i ha estat sempre. És cert que s'ofereixen, com a possible contrapartida, llocs de feina i una major riquesa, però, fins quan? ¿Seran els puigpunyentins els princi-pals beneficiats d'aquest projecte o ho seran els especu-ladors, les empreses explotadores i, en definitiva, el capi-tal estranger? Es cert que els qui en aquests moments tenen una casa, un xalet, una parcel·la o un tros de terra edificable veuran augmentat (duplicat o triplicat) el seu preu, però, ¿i els puigpunyentins joves, fills de puigpun-yentins, tendran capacitat econòmica per comprar-se una casa al seu poble el dia de demà o hauran d'emigrar per necessitat? ¿Va bé que Puigpunyent es conver-teixi en un poble d'estrangers, amb alguns vells nadius residuals?

Jo no hi crec en el Paradís Promès, que és el que ens volen fer creure que serà un camp de golf a Puigpun-yent.

L'alternativa està plantejada. És la de sempre: o sal-vam Mallorca (Puigpunyent) de la destrucció total o la convertim en un camp de golf a la mala. De passada, hem de tenir clar que nosaltres, habitants per dret propi, ens convertim in *saecula saeculorum*, generació rere generació, en teresetes de l'especulació més ferotge.

Panaderia - Pastisseria

Vidal

David Palacios

ELABORACIÓ PRÒPIA

SERVEI A CALVIA I STA. PONSA

PUIGPUNYENT - C/ Travesia, 26 - Tel. 61 42 05

BAR - RESTAURANT

PLA DE SA SINIA

Servei de:

NOCES - COMUNIONS
FESTES - CUINA TIPICA

Carretera de Puigpunyent, Km. 14 - Teléfono 61 40 57

MUEBLES
BESTARD

Patronato Obrero, 24
07006 Palma de Mallorca
Teléfono 77 0614

GALILEA

SES TIMBES

Amb unes temperatures més baixes, amb una miqueta de frescor durant el vespre i amb aquella aigua que tots ja desitjàvem veure fa bastant de temps, SES TIMBES ve a obrir les seves pàgines.

Pàgines en les quals comentarem un poc les festes.

Enguany el punt més significatiu fou la gran quantitat de gent que donar vida a les festes. No tan sols hi va haver un augment importat dins les celebracions més significatives (la comedi, la berbena, etc.) que feren de la plaça una «caixa de mistros», si no també en celebracions menys generals com pot ser el tir al plat, que normalment eren una vintena aproximadament i enguany han arribat fins a 40 participants, també va destacar el tir neumàtic i altres actes.

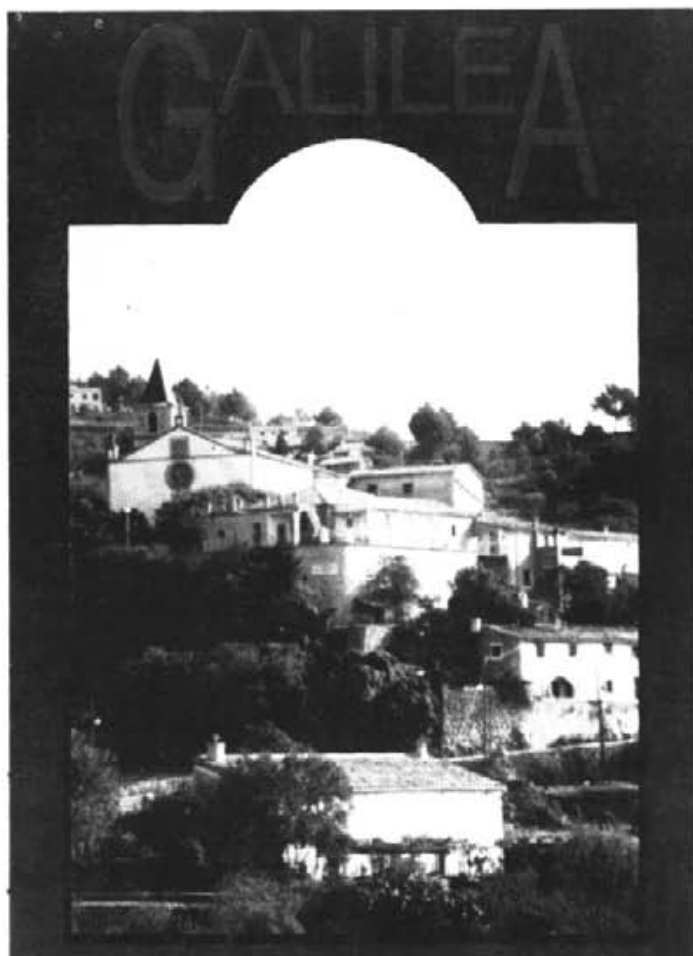
Una vegada més la comissió de festes ens ha sorprès amb tota sèrie d'actes novedosos que han tingut una gran acceptació pel poble.

La més significativa d'enguany va ser la nit de cinema que vàrem poder gaudir tots, tant grans com petits, tant vells com joves, després de la magnífica tremponada, no ens poguérem desferrar de la cadira fins que el film «CARINO HE ENCOGIDO A LOS NIÑOS» va acabar. Cal dir que la comissió tingué bon ull a l'hora de triar la pel·lícula.

Altra novetat fou la primera cursa de monopatins que fou després de la gran actuació del GRUP CUCORBA on una vegada més amb les seves cançons, els seus jocs i la seva qualitat saberen ficar-se els al·lots dins la butxava. I la darrera fou el primer torneig de futbolín on la joventut va demostrar la seva habilitat amb la mà i la pilota.

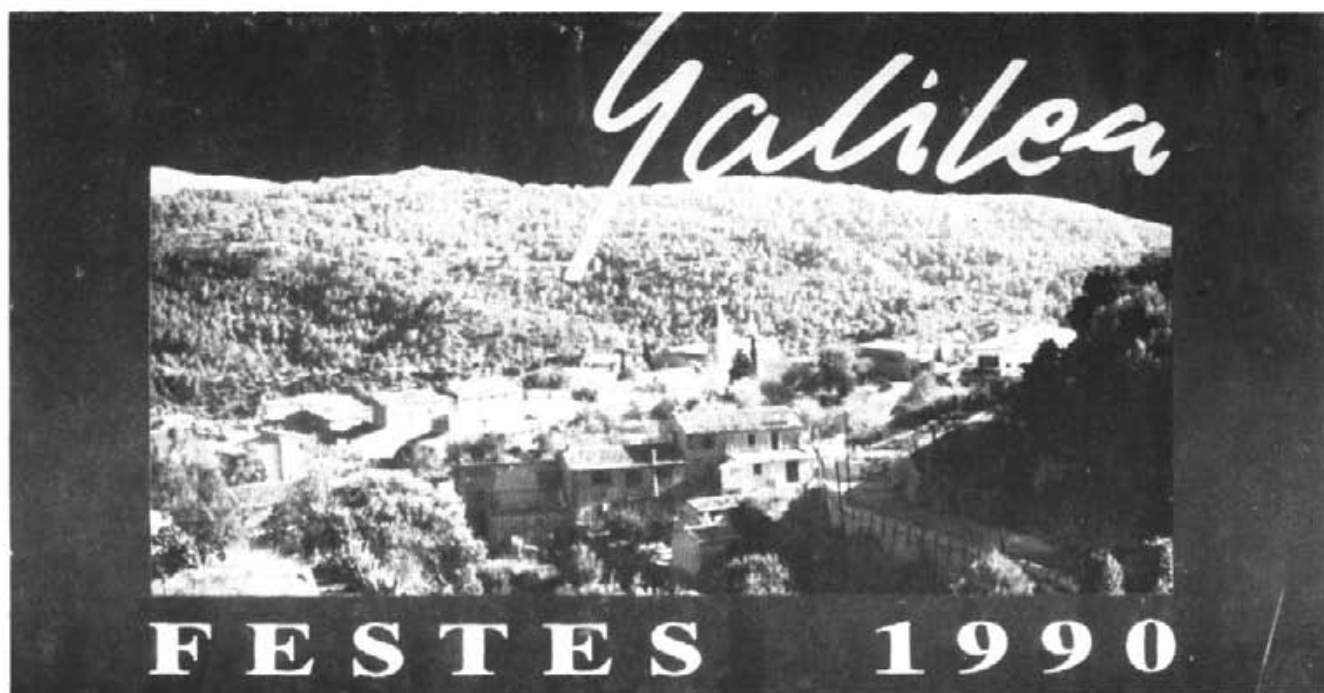
Per altra banda, tenim una vegada més l'èxit dels principals i tradicionals actes. El vespre de teatre per exemple, amb l'obra «TRUMFOS OROS» d'en Francesc Forteza. El grup Xingonera va aconseguir el més gran aplaudiment de les festes. Una vegada més cal felicitar-los, aplaudir-los i agrair-los el seu treball i com no, la vetllada.

Un altre exemple potser la Missa Major i la berbena. L'església va estar més que plena, allà ja no hi cabia

ningú, i com sempre el conjunt de Flors de Salt fer el gest de l'ofrena. De la berbena podem dir que estava formada per 3 conjunts musicals i que aquest fet, apart de ser destacable ja que pocs pobles duen tan sols dos grups, suposa econòmicament 1/3 part de tot el pressupost de les festes (aproximadament). Així és que cal agrair tant d'esforç perquè els joves i no tan joves ho passin bé.

Finalment podem parlar de la despedida de ses festes

que com cada any és feu amb focs d'artifici, però enguany a més hem tengut foc natural i que fou necessària la intervenció dels bombers. Uns bombers que no sé si els podrien tractar de tals ja que ells, estaven mirant els focs d'artifici des de la plaça i que a més varen demanar a la gent si aquell foc que hi havia allà formava part de l'espectacle, així doncs ells estaven fora de lloc i no són capaços de distingir la realitat de la ficció.

Això és molt trist i cal demanar si val la pena que la comissió sol·liciti, relleni i tramiti tot un seguit de permisos i llicències per poder fer els focs i després que t'enviïn el que ens van enviar.

Des d'aquí SES TIMBES demana al que pertochi un poc més de responsabilitat.

Per acabar i abans de despedir-mos hem de comentar el fet que succeí el passat set d'Octubre, quan de la petita església nostra va ser sostret per qualche desconegut la llàntia valorada aproximadament amb unes 30 ó 40.000 ptes. degut a l'antiguitat del seu metall. Aquestes coses són les que fan a segons quines persones poc recomanables, i també fan que es plantegi la idea de deixar l'església oberta per la seva visita fora d'hores. SES TIMBES vol lamentar aquest fet, i vol felicitar a la comissió de festa per tota la seva labor i a tots aquells que han fet de les Festes de Galilea 1990 unes bones, grans i divertides festes.

Fins una altra.

SOBRE EL CANTAR

No fa massa, encara era el temps de sa calor i l'hora de la sesta, que un al·lot baixava pel carrer de s'Estany. El fet no té res de particular si no fos perquè xiulava una cançoneta i la veritat és que feia molta estona que no sentia cantar (puntualitzem), cantar d'una manera espontània, sense regles ni pretensions, sense més afany

que disfrutar en soletat d'un do natural de les persones: la veu.

Tot d'una em vengueren al cap quantitat de records de la meva infantesa: la veu de ma mare, de les veïnes, de les nines quan jugàvem, del coro de l'església, dels escolanets i la gruixuda i seriosa veu dels capellans, de les vetllades a ca la meva padrina i el coro esburbat que formàvem tots noltros... i desfilaven davant mi innombrables melodies des de «jo tenia un moixet negre fins a «ara que tinc vint anys» totes elles configurant una època determinada de la meua vida. I vaig arribar a la conclusió de que abans quasi tot estava acompanyat de música, però amb una particularitat: ¡la feim noltros!

Ara, ja no cantam, al manco no és corrent sortir al carrer i sentir una dona que canta, reunir-se un grup familiar, i, després de l'alegria dels vins, posar-se a cantar. Per altra banda ens orgaitzam i muntam cors i petits grups musicals (activitats totes molt lloables), però al mateix temps estam invadits d'aparells que ens minven les nostres iniciatives (TVS, radios, torres musicals, música ambiental, i fins i tot capsetes de música descafeïnada, que substitueixen la dolça veu de la mare cantant cançons de bressol).

Tota aquesta tecnologia (enriquidora si se sap fer bon ús) sols pareix que és utilitzada per a tornar-nos elements passius davant qualsevol fet o circumstància, amb la vida programada des d'uns estranys models de conducta, arribant a perdre sense entèmer-nos les nostres costums, les nostres llengües i els nostres desitjos més naturals.

I jo dic que cantem, perquè cantar lleva les penes (ja ho diu la cançó, dona coartge, tranquil·litza, eixampla l'esperit, uneix a les persones... i que en definitiva cantar és tota una teràpia que tenim al nostre abast gratuïta i lliure.

Conxa González

VIDA ESCOLAR

Aquest mes juguem amb els infants de primer cicle inicial.

Feines i coses des camp

Tu ----- si
 vols inser un bon pàgès de Puigumyent has de
 relacionar ses feines amb ses eines i coses que
 necessita un pàgès.

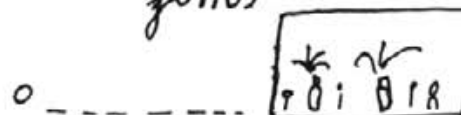
verema
 femar

regar
 carar

o tractor
 o carreta
 o portadora
 o moli
 o gra/llavor
 o ferra

o xapeta
 o senalla

o tisores de podar

Solucions.

Feines: llaurar, sembrar i podar
 / Dèctres de les eines:
 ferra, aporars, ferra i
 regadora

Feines: llaurar, sembrar i podar

Reflexió damunt la demografia de Puigpunyent

Al dossier que acompanya les «Normes subsidiàries de planejament municipal» hi ha unes pàgines dedicades a la població del poble i unes consideracions que em propòs comentar.

Destaca, d'entre d'altres, l'evolució històrica dels habitants censats que tenia el nostre municipi. Ens xoca que a l'any 1910, ara fa no-més vuitanta anys, Puigpunyent contàs 1804 habitants. Cal pensar que els medis de vida devien ser per a la immensa majoria de penúria, i quasi bé de pobresa. Parlar de Anàlisi socio-econòmic sense fer cap tipus de referència a la renda familiar mitja, a les processions, a la distribució de la propietat de la terra, i als serveis d'equipament que tenia el poble, pot ser una informació sesgada.

També és una dada important la que ens assenyala que en 50 anys (es a dir, des de l'any 1910 a 1960) s'ha perdut un 42% de la població, o sigui 772 habitants. Aquest fet necessita de més explicació. No basta dir que l'activitat agrària ha perdut prioritat i que, per això, han emigrat les parelles joves.

¿On han anat a parar els puigpunyentins fugitius? Què s'ha fet de les fons de riquesa de que vivia el poble? Qui n'ha tret el profit?

Quan l'illa de Mallorca creix un 35.91 %, la nostra població perd un 1.84% dins els tres quinquenis entre 1960-75. Balears s'aboca al mono-cultiu del turisme i aquells pobles que, gracies a Déu, no són turístics, no tenen alternativa. Els governants centralistes els marginen i les forces dels Consistoris franquistes, sense programa de govern, ni cap perspectiva de futur, no tenen altre opció que ofegar el poble i donar-li com a sortida l'exili o l'inmigració forçosa.

Allà a l'any 1975 es comença a produir un fenomen

curiós i és el de la conversió dels pobles de la corona geogràfica de Ciutat en pobles dormitoris.

Dormen al poble i treballen a la Ciutat. Aquest fet sociològic també és un aconteixement imprevist, sense planificació de serveis, i sense prendre cap mesura de mentalització i aprofitament dels esforços comuns. No hi ha quasi cap servei públic de transport i a cada casa s'ha comprat un, dos o tres vehicles particulars, perquè no hi ha altre remei. Els estalvis de la majoria estan cada dia damunt l'asfalt de la carretera.

Una altra reflexió que m'agradaria fer en veu alta és sobre les taxes de natalitat, mortandat i migracions.

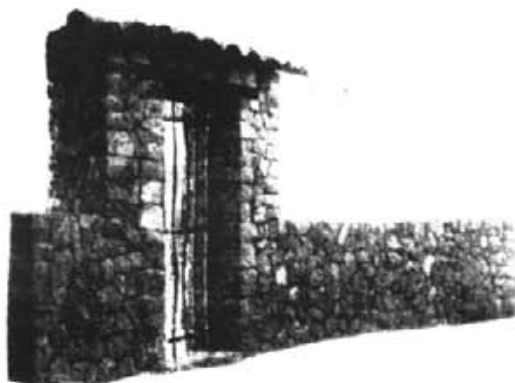
Abans, tenir fills era una inversió, era tenir possibilitats d'augmentar els guanys de les famílies. Els fills des de la infància començaven a fer feina i a aportar uns reduïts salaris a la llar paterna. Avui tenir més família suposa unes altes despeses.

Aquest plantejament econòmic i d'altres han fet que el municipi de Puigpunyent tenguí una taxa de natalitat que sigui la meitat de la que té Mallorca. (7.64% a Puigpunyent; 15'01% a Mallorca)

Si a aquestes dades hi afegim que la taxa de mortandat supera en més de cinc punts a la general de l'illa (un terç superior) hem de concloure que, de no ser per l'inmigració estrangera i illenca (el 9'45%) seriem un poble molt vell i propens a no veure més pobladors que durant els caps de setmana.

Aquí, amb el vostre permís, hi pos punt i voldria fore punt i seguit, per a continuar el proper número de Galatzó.

P. Barceló

MARGEDOR

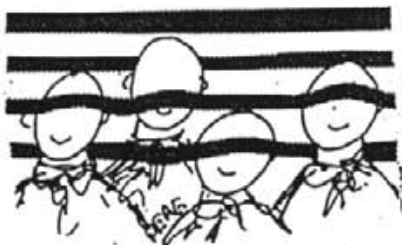
feines de pedra

(marges, forros de casa, enllosats...)

tf.- 61 41 14

c/ es trast n:1

miquel betti moragues

DE

15

A 15

¿No basta anar a missa?

Ja sé que a vegades també més d'un sol amollar: «No, si jo crec en Déu... pes meu compte». (I, clar, llavors la pregunta que pens és: quin «déu» deu ser aquest?)

Així que, dit ben clar: pér ésser cristià, no basta només anar a missa. També fan falta altres coses:

(a) Unes, les més importants, són les que toquen de veres lo que feim: com vivim, de quina manera estimam, a qui feim bé, si realment ajudam, pensam i cercam el bé dels altres, ... Tot això que deim LA VIDA, lo que feim cada dia.

(b) Altres, que -a més d'«anar a missa»- ens ajuden a viure això de ser cristià = pregària, catequesi, trobades, celebracions, festes, reunions, perdó,... i missa. Són MEDIS/ AJUDES/ CAMINADORS/ EMPENTA... **PER ÉSSER I VIURE COM A CRISTIANS = com a Església**, aquí, a PUIGPUNYENT.

Aquest és el sentit i el per què per a TOTS nins

al.lots

joves

grans - adults

3ª edat - vells

volem que ens trobem - ens vegem - ens ajudem - ens toquem - ens animem - ens fonamentem - ... **PER ÉSSER CRISTIANS.**

Si qualcú ho dubta. Si qualcú creu que pot ésser cristià tot sol, que provi resar «el Pare nostre» sense ningú més i ja me dirà com li ha anat.

I, per a tots, una altra vegada: **ÀNIM I QUE ENS TROBEM PER AJUDAR-NOS.**

-i que aquesta CRIDA-CONVIDADA ARRIBI amb molta de força als JOVES: ésser CRISTIÀ també és molt IMPORTANT i, vos asseguro, ben VITAL i molt «DIVERTIT».

«Galatzó», nº 44, maig 1990, pàg. 13

Quan -aquell mes- vaig recollir unes paraules ben importants i prou significatives dels Bisbes Illes Balears, no podia pensar que ens tocara patir-les tan prest i de tan a prop.

-«Les nostres ciutats i molts de pobles han crescut de manera anàrquica i deshumanitzada, amb criteris merament practicistes i d'abús aprofitament del sòl», i tots hem de reconèixer que «les causes principals d'aquesta situació estan bàsicament en l'home que, mogut per un afany desmesurat de lucre immediat, amb una mena d'improvisació suïcida que vol ignorar les conseqüències futures de les actuacions de cada dia, no li ha importat destruir la natura i degradar el lloc de l'habitatge humà quan n'ha pogut sortir egoïstament beneficiat».

-«Entre els principals problemes ecològics que avui hem d'afrontar, podem anomenar els següents:

*La insuficient ordenació territorial i urbanística i la insuficient normativa adequada i eficaç.

*L'amenaça de noves destrosses a zones verges o a paratges d'especial interès ecològic.»

-L'opinió generalitzada dels qui hem consultat és que l'actual legislació i la conseqüent normativa relacionada amb la qüestió ecològica és insuficient, inconnexa i queda massa vegades incomplida.

Pareix, doncs, urgent actualitzar, completar, perfeccionar, articular i harmonitzar tota la legislació i la normativa actual relacionada amb la defensa del medi natural, del lloc de l'habitatge humà i, en general, de tots els valors ecològics.

-«Ara ja s'han de perseguir diligentment les infraccions en matèria ecològica. Però, com més clares i conegudes siguin les lleis i les normes, més fàcil serà fer-les respectar.»

-Si qualcú vol llegir tota aquesta CARTA ECOLÒGICA, que m'ho digui.

Toni Garau

Ses Cotxeries

C/. MAJOR, 4 Tel. 614102

FRUTAS • VERDURAS
CARNICERIA • CHARCUTERIA
CONGELADOS • CONSERVAS
VINOS • LICORES
FERRETERIA • DROGUERIA

Puigpunyent

«Colorín colorado...

En ocasions com aquesta és quan la nostra revista més lamenta no poder imprimir en color. Segurament tots heu passejat pels carrers del poble i... voltros mateixos jutjareu.

Jo me deman, ¿va anar l'Ajuntament —mirant per la nostra economia— de REBAIXES, o és un cas clar de DALTONISME? Jo ho faria mirar.

Desgraciada o sortadament, a Puigpunyent no tenim «Cristo de los faroles», pero ¡¡CRISTO, QUINES FAROLLES!!, mos surt de s'ànima.

...ESTE CUENTO SE HA ACABADO»

Carol Horrach.

Notes de societat

*Dia 13 d'Octubre, desgraciadament Antoni Genovart Rosselló, deixà d'estar amb tots noltros.

Tenia tan sols 18 anys. Al cel sia.

*Neus Frau Rosselló, va néixer dia 5. És filla d'En Biel Frau Bauzá i na Magdalena Rosselló Torres. Enhorabona.

*En Miquel Morell Carbonell i na Catalina Borràs Bové, es casaren dia 6.

També ho feren, (i també es mateix dia)...

*En Guiem Marqués Alomar i na Mª José Verdú. Molta i llarga felicitat per tots.

PLUVIOMETRIA

Aquests dos darrers mesos es poden dir que han estat ben passats per aigua.

El mes de Setembre registrà les següents pluges:

Dia 7	3'5 litres/m ²
Dia 16	0'5 litres/m ²
Dia 24	7 litres/m ²
Dia 25	3 litres/m ²

El mes d'Octubre ha registrades aquestes altres:

Dia 2	6 litres/m ²
Dia 3	0'5 litres/m ²
Dia 7	50 litres/m ²
Dia 8	17 litres/m ²
Dia 9	11 litres/m ²
Dia 10	1 litres/m ²
Dia 11	17 litres/m ²
Dia 12	3 litres/m ²
Dia 13	6 litres/m ²

SUPERMERCAT

GALATZÓ

**CARNICERIA, CHARCUTERIA
i MERCERIA**

Tel. 61 43 15 - **SERVICI A DÒMILILI**

EUNA ELECTRONICA G. Pujals

T.V. COLOR * VIDEOS * ELECTRODOMESTICOS

Servicio Asistencia Técnica

Camino Vecinal Son Rapinya, 83
Teléfono 23 13 09

SON RAPINYA
Palma

Per què no volem el camp de golf?

Anaida Holding, S.A., Empresa Panamenya. Intencions de construir dins Son Pont. Qui són aquests panamenyos?

No ho sabem; encara que no estaria de més investigar les possibles connexions que un grup l'esmentat pot tenir amb les autoritats que —no ho oblidem— a Ciutat volen decidir sobre el futur dels puigpunyentins i anular, fins i tot, les competències de l'Ajuntament en matèria urbanística que no són més que el reflexe de la voluntat popular conferida a les darreres eleccions municipals.

No fa molt bona olor que una empresa estrangera construïda el maig del 90 amb un ínfim capital social —10.000 dòlars— de sobte, es decideixi a invertir a Son Pont. Quan el procés legal per dur endavant el projecte és pràcticament idèntic a la resta d'intents urbanístics —els camps de golf no són més que una excusa per seguir urbanitzant— posats en pràctica a altres indrets de Mallorca, perquè el Parlament Balear ha aprovada una llei que permet edificar construccions hoteleres annexes a cada camp de golf que es promogui.

Avui en dia hi ha una gran sensibilitat popular en contra d'aquests tipus de projectes i similars; però també és ben cert que hi ha sectors minoritaris que es fan sentir intentant guanyar-se l'opinió pública oferint llocs de treball, prosperitat, riquesa, fama... Cal precisar: a Puigpunyent més que fer-se sentir es dediquen a arrabassar ferratines que prèviament i lliures, gent d'aquest poble va aferrar en senyal de desaprovació per la construcció del camp de golf. L'estil de la coordinadora és ben diferent: informar i no mutilar les opinions dels demés. D'altra banda, les promeses de riquesa i feina no són més que demagògia, propaganda enlluernadora per confondre la

VOLEM SA VALL VERDA
I SON PONT QUE FACI GOIG
PREMEN ES POBLE PER BOIG
I S'EN VAN BUTRACA PLENA

gent, ja que dient la veritat difícilment podrien obtenir el que pretenen, que no és altra cosa que enriquir-se a costa de deixar malmesa una Comunitat que fins a l'hora gaudeix d'una situació més que digna.

Valdrà la pena escoltar aquests panamenyos o els seus representants i com garantiran els controvertits llocs de feina i en quines condicions.

Només un apunt per acabar: a Porto Colom construïren fa poc un port esportiu i agafaren un treballador de Felanitx per a una plaça de vigilant jurat. La resta fou mà d'obra barata de part de fora de Mallorca, i és que una cosa són les promeses i l'altra la realitat.

Defensa de la vall de Puigpunyent
Coordinadora Anti-camp de golf

Els camps de golf, un simple pretext per seguir urbanitzant

A les nostres latituds el golf, més que un esport, és el símbol d'una nova forma de permetre la destrucció d'espais naturals i agrícoles. En particular, d'espais situats a l'interior, que fins ara havien estat una mica a recer de la plaga urbanitzadora.

Actualment hi ha a Mallorca 9 camps de golf, i altres 10 han rebut aprovació definitiva per part de l'Administració Autònoma (en alguns casos, mitjançant declaració «d'interès social»). Comptant els que han començat la seva tramitació, tenim que en un termini de pocs anys hi hauria a la nostra illa més de 40 camps de golf.

L'impacte ecològic d'un camp de golf se deu en primer lloc al seu consum elevadíssim d'aigua: un camp de 18 clots xucla en l'estiu tanta d'aigua com un municipi de 8.000 habitants, quan a Mallorca ja fa temps que hi ha deficiències de subministrament, per no parlar de quali-

tat. La llei obliga a tots els camps nous que se creïn als municipis del litoral a regar amb aigües depurades (per evitar una major salinització dels aqüífers), però la vintena de camps aprovats amb anterioritat escapen a aquesta norma.

L'altre problema ambiental greu causat pels camps de golf és la simple destrucció dels ecosistemes preexistents (naturals i agrícoles), no només pel propi camp de golf sinó per les urbanitzacions que quasi sempre els acompanyen. Perquè el Parlament Balear (amb els vots del PP, UM i Ricci) ha aprovat una llei que permet edificar construccions turístico-residencials per a 450 persones annexes a cada camp de golf que se promogui. Fins i tot s'ha suprimit la limitació que impedia ubicar aquests complexos turístics dins espais naturals catalogats per ICONA com a dignes de protecció.

Amb tot això, els camps de golf s'han convertit en un dels temes ambientals més polèmics a les nostres illes, cosa que com a mínim ja representa un avanç.

GOB - Grup Balear d'Ornitologia
i Defensa de la Naturalesa

Espports

Bàsquet

El nostre equip local Senior masculí ha començat amb bon peu la recent iniciada temporada. En el moment d'escriure aquesta crònica s'havien jugat dos partits, un dins la pista del Bunyola i l'altre contra el Campanet, amb les seves conseqüents victòries.

Així idò, les perspectives per a l'equip pareixen bones i al contrari de la temporada anterior pareix ser que les victòries arribaran amb més freqüència.

Els jugadors que integren aquest equip són: en Miquel Ramon, en Joan Martorell, en Guillem Fiol, en Pedro Penalva, en Pep Martorell, en Xavier Picó, en Pep Maria Penalva, en Carles Horrach, Antoni Gelabert, en Diego Prohens, i dirigeix des del banquet Antoni Colom.

BUNYOLA, 54 - PUIGPUNYENT, 61

PUIGPUNYENT, 55 - CAMPANET, 51

En quan a l'equip Senior femení començarà els partits de lliga el primer diumenge de Novembre.

Futbol

De pèsims i en una gran part de vergonyosos es poden definir els resultats que ha aconseguit el nostre equip de 2ª regional.

Ni els més vells del poble recorden un inici de temporada tan desastrós, llevada de la discreta derrota davant el Sóller per cinc a quatre, l'equip dels primers cinc partits jugats no ha aconseguit un sol punt.

D'on es pot deduir lo penós del nostre joc és amb els 22 gols que ens han fet mentre que noltros tan sols n'hem aficat 6. També és ben cert que els nous fitxatges per a la present temporada no han duit res de positiu per a l'equip, ja que el nivell tècnic dels mateixos és realment baix.

Xerrant de fitxatges, hi ha que dir que una vegada

més en Koke va canviar de parer i lo que primer era «no» va ser després un «si», fixant finalment per a l'equip. Així també, i vistes aquestes golejades s'ha decidit fixar un nou porter a fi de què pugui donar més seguretat a la porteria. Esperem que això sigui i ben aviat arribin les victòries perquè el nostre equip, d'entre altres coses, deixi de tocar «es cul de s'olla».

Resultats i classificació:

Cide, 4 - Puigpunyent, 0

Puigpunyent, 1 - Porreres, 5 (gol: Salvador Ramon)

Sóller, 5 - Puigpunyent, 4 (gols: D. Valero (2), Nany (p) i Fernando)

Puigpunyent, 0 - Gènova, 2

Santa Eugènia, 6 - Puigpunyent, 1 (gol: Tolo Martorell)

SEGONA REGIONAL

	J	G	E	P	GF	GV	PS	
1. Ferriolense	6	4	1	1	14	4	9	+3
2. Cide	6	4	1	1	13	6	9	+3
Montaura	4	4	1	1	13	6	9	3
4. Gènova	5	4	1	0	10	3	9	3
5. Santa Maria	6	3	1	2	13	5	7	+1
6. Juv.Bunyola	6	3	1	2	8	5	7	+1
7. Mariense	6	3	1	2	10	15	7	+1
8. Llucmajor	5	3	0	2	8	5	6	
9. Valldemossa	6	3	0	3	9	7	6	
10. Port Sóller	5	3	0	2	10	106		+2
11. Santa Eugènia	4	2	1	1	8	8	5	+3
12. S'Horta	6	2	1	3	13	16	5	-1
13. Algaida	6	2	0	4	10	10	4	-2
14. Porreres	6	2	0	4	9	14	4	-2
15. Playas Calvià	5	0	1	4	6	15	1	-5
16. PUIGPUNYENT	4	0	0	4	5	16	0	-4
17. Pla Na Tesa	6	0	0	6	5	19	0	-6

NOTA: En aquesta classificació no està inclòs el partit jugat el dia 12 contra el Santa Eugènia, el qual va ser aplaçat el diumenge anterior per culpa del mal temps.

Bar Parroquial

ESPECIALIDAD EN PLATOS COMBINADOS
Y TAPAS VARIADAS

Plaza Pio XII
Tel. 614187

GALILEA

FERRERIA

TONI HOMAR

Camí Son Forteza s/n

PUIGPUNYENT tf.- 61 41 14

Imatges d'ahir

Com va estimats lectors, un altre mes ens tornam veure per recordar «Imatges d'ahir». Aquesta vegada, no hem volgut recordar tant la infància que visqueren els nostres majors a ca ses monges, i sí ho hem fet recordant les vivències passades que tingueren jugant a un dels equips de futbol que hi havia en aquells temps al poble.

A la dècada dels anys 30 hi havia a Puigpunyent dos camps de futbol, un era el que hem conegut com Es Joncà i l'altre era el camp del capellà D. Mateu Bauçà Barceló que estava davant d'on té la casa en Nofre teuler.

Aquest camp era conegut com el de «sa siquiola».

Idò bé, el grup de joves puigpunyentins que hi ha fotografiats aproximadament entre els anys 33 i 34, eren l'equip del camp de sa siquiola, l'altre equip de futbol que hi havia jugava en Es Joncà.

Els nostres joves jugadors disputaven els partits contra els pobles veïnats. En guanyaren molts, però també es perderen algun que altre. A diferència de com es fan actualment els desplaçaments abans les feien amb bicicleta o a peu, per lo que ja vos podeu fer una idea de com devien d'estar físicament.

Aixecats, d'esquerra a dreta:

Tomeu Llinàs Frontera (de sa coma), Francisco Martorell Coll (des casat nou), Macià Ensenyat Mulet (Macià Mulet), Tomeu Ferrà Morey (primavera), Miquel Marqués Martorell (saïm), Toni Ferrà Llinàs (des molí), Toni Ripoll Martorell (bieló), Biel Martorell Nicolau (teuler), i en Sebastià Martorell Coll (des casat nou).

Asseguts, d'esquerra a dreta:

Onofre Martorell Nicolau (teuler), Biel Vidal Bonet (gomes), i en Biel Morey Roca (d'ortelutx).